
TEKSTY PRZYJĘTE

P10_TA(2026)0191

Potrzeba zmniejszenia liczby zgonów związanych z pracą Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 21 maja 2026 r. w sprawie potrzeby zmniejszenia liczby zgonów związanych z pracą (2025/3046(RSP))

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 151, 153 i 156 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
- uwzględniając dyrektywę Rady 89/391/EWG z dnia 12 czerwca 1989 r. w sprawie wprowadzenia środków w celu poprawy bezpieczeństwa i zdrowia pracowników w miejscu pracy¹,
- uwzględniając strategiczne ramy UE dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy na lata 2021–2027,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 10 marca 2022 r. w sprawie nowych strategicznych ram UE dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy po 2020 r.²,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 17 grudnia 2025 r. z zaleceniami dla Komisji w sprawie cyfryzacji, sztucznej inteligencji i zarządzania algorytmicznego w miejscu pracy – kształtowanie przyszłości pracy³,
- uwzględniając Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej, w szczególności jej art. 31, który stanowi, że każdy pracownik ma prawo do warunków pracy zapewniających poszanowanie jego zdrowia, bezpieczeństwa i godności,

---

¹ Dz.U. L 183 z 29.6.1989, s. 1,
ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1989/391/oj>.

² Dz.U. C 347 z 9.9.2022, s. 122.

³ Dz.U. C, C/2026/2154, 6.5.2026, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/C/2026/2154/oj>.

- uwzględniając art. 136 ust. 2 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że bezpieczeństwo i higiena pracy są zasadniczym filarem europejskiej polityki społecznej i głównym elementem ochrony godności ludzkiej, praw podstawowych pracowników oraz sprawiedliwych i bezpiecznych warunków pracy;
- B. mając na uwadze, że w 2023 r. w UE odnotowano 3 298 śmiertelnych wypadków przy pracy i około 2,8 mln wypadków bez skutku śmiertelnego skutkujących co najmniej czterodniową nieobecnością w pracy; mając na uwadze, że statystyki te nieustannie uwypuklają poważne problemy w sektorach wysokiego ryzyka – takich jak budownictwo, transport, przemysł wytwórczy i rolnictwo – w których często dochodzi do wypadków przy pracy;
- C. mając na uwadze, że młodzi pracownicy są bardziej narażeni na poważne wypadki przy pracy niż ich starsi koledzy – ulegają im o ponad 40 % częściej niż bardziej doświadczeni pracownicy, co wskazuje na ich większą podatność wynikającą z ograniczonego doświadczenia zawodowego, niewystarczających szkoleń i mniejszej świadomości zagrożeń w miejscu pracy; mając na uwadze, że mogą oni być narażeni na złe warunki pracy skutkujące chorobami zawodowymi w młodości lub w późniejszym życiu;
- D. mając na uwadze, że należy uwzględniać perspektywę płci w kontekście bezpieczeństwa i higieny pracy, gdyż w zależności od płci pracownicy mogą być w różny sposób narażeni na różne typy substancji lub zagrożenia oraz bardziej na nie podatni;
- E. mając na uwadze, że pracownicy w sektorach takich jak opieka zdrowotna i społeczna są narażeni na przemoc i zagrożenia psychospołeczne, a także mierzą się ze znaczącymi i często bagatelizowanymi zagrożeniami dla bezpieczeństwa; mając na uwadze, że przemoc i nękanie w miejscu pracy mogą powodować poważne szkody psychiczne i wiążą się ze zwiększonym ryzykiem problemów ze zdrowiem psychicznym; mając na uwadze, że zjawiska te zgłasza się w szczególności w sektorach usług zdrowotnych i opiekuńczych;
- F. mając na uwadze, że w ostatnich latach kilka państw członkowskich zgłosiło znaczny wzrost liczby ataków na pracowników organów publicznych wykonujących zadania związane z egzekwowaniem prawa, a także na pracowników służb ratunkowych; mając na uwadze, że niektóre rodzaje działalności zawodowej, w szczególności związane z wykonywaniem władzy publicznej i zgodnym z prawem użyciem siły, charakteryzują się strukturalnym i trwałym narażeniem na ryzyko poważnych obrażeń fizycznych lub śmierci w wyniku umyślnych aktów przemocy ze strony osób trzecich; mając na uwadze, że groźby i umyślne akty przemocy wobec pracowników służb ratunkowych, takich jak ratownicy medyczni i strażacy, są

stosunkowo nowym zjawiskiem; mając na uwadze, że narażenie na to ryzyko, wynikające z umyślnych działań osób trzecich, odróżnia wspomniane zawody od innych niebezpiecznych profesji i uzasadnia szczególne uznanie charakteru związanych z nimi zagrożeń;

- G. mając na uwadze, że pracownicy transgraniczni i pracownicy migrujący, w tym pracownicy z państw trzecich, są szczególnie narażeni na wyzysk i różne formy nielegalnej działalności związanej z pracą; mając na uwadze, że badania pokazują, iż na całym świecie ryzyko wypadków śmiertelnych związanych z pracą jest o około 70 % wyższe w przypadku takich pracowników niż pracowników lokalnych⁴, przy czym w UE ryzyko to również jest znacznie wyższe i wynosi około 65 %, zwłaszcza w przypadku pracowników z Europy Wschodniej; mając na uwadze, że obywatele państw trzecich są trzykrotnie bardziej narażeni na wypadki przy pracy oraz że według szacunków zgłaszana jest tylko około jedna piąta takich wypadków, co wskazuje na poważne niedoszacowanie tego zjawiska oraz potrzebę wzmocnienia mechanizmów ochrony i egzekwowania przepisów, a także przestrzegania zasad legalności i godności pracy;
- H. mając na uwadze, że znaczna liczba zgonów związanych z pracą jest spowodowana chorobami zawodowymi, które są zbyt często bagatelizowane, niedostatecznie uznawane i za rzadko zgłaszane, w szczególności ze względu na nierówności w dostępie do opieki, profilaktyki i dalszej obserwacji, niewystarczającą identyfikowalność narażenia oraz okres uśpienia niektórych schorzeń; mając na uwadze, że zbyt rzadkie zgłaszanie i niewystarczające uznawanie chorób zawodowych podważa skuteczność polityk zapobiegania, mechanizmów odszkodowawczych oraz systemów egzekwowania przepisów;
- I. mając na uwadze, że nowotwory stanowią główną przyczynę zgonów związanych z pracą w UE; mając na uwadze, że pracownicy mogą być w miejscu pracy narażeni na kombinację substancji, które dodatkowo zwiększają ryzyko dla zdrowia; mając na uwadze, że narażenie na takie czynniki jak promieniowanie, stres związany z pracą i niewłaściwa organizacja oraz nieodpowiednie warunki pracy wiąże się z nowotworami pochodzenia zawodowego; mając na uwadze, że wzrasta zachorowalność na nowotwór skóry, jedną z najczęstszych chorób zawodowych, a tylko niewielki odsetek tych przypadków uznaje się za chorobę zawodową;
- J. mając na uwadze, że w kontekście zaktualizowanego zalecenia Komisji dotyczącego chorób zawodowych, przyjętego 28 listopada

---

⁴ Zob. np. Lau i in., „Workplace mortality risk and social determinants among migrant workers” [Ryzyko śmierci w miejscu pracy i uwarunkowania społeczne pracowników migrujących], *The Lancet Public Health*, tom 9, wydanie 11, 2024, E935-E949, [https://doi.org/10.1016/S2468-2667\(24\)00226-3](https://doi.org/10.1016/S2468-2667(24)00226-3)).

2022 r.⁵, podkreślono, jak ważne jest wspieranie pracowników narażonych na ryzyko zawodowe oraz rodzin, które straciły swoich bliskich z powodu takiego narażenia, w tym przez zapewnianie odpowiedniego wsparcia;

- K. mając na uwadze, że zapobieganie wypadkom przy pracy i chorobom zawodowym stanowi podstawę europejskiej polityki społecznej i prawa do swobodnego przepływu pracowników; mając na uwadze, że jest to nie tylko obowiązek prawny wynikający z prawa UE, w szczególności z dyrektywy 89/391/EWG i krajowych systemów prawnych, ale również strategiczna inwestycja społeczna i gospodarcza, która może przynieść pozytywne i trwałe skutki dla pracowników, przedsiębiorstw i całego społeczeństwa, ponieważ może przyczynić się do zmniejszenia ryzyka, ograniczenia społeczno-gospodarczych kosztów wypadków przy pracy oraz ogólnej poprawy jakości i zrównoważonego charakteru środowiska pracy;
- L. mając na uwadze, że wykazano, iż szczegółowe szkolenie zapewniane strażakom ochotniczej straży pożarnej, obejmujące m.in. pierwszą pomoc, ocenę ryzyka, procedury ewakuacji oraz zapobieganie pożarom, zwiększa bezpieczeństwo w miejscu pracy, ponieważ umożliwia szybką i skuteczną reakcję na poważne incydenty oraz propaguje kulturę zapobiegania ryzyku, co przyczynia się do zmniejszenia dotkliwości wypadków przy pracy; podkreśla, że na mocy dyrektywy 89/391/EWG pracodawcy mają obowiązek przeprowadzać oceny ryzyka, zapewniać szkolenia i gwarantować środki w zakresie pierwszej pomocy, zwalczania pożarów i ewakuacji, oraz że wspieranie umiejętności strażaków ochotniczej straży pożarnej w miejscu pracy może uzupełniać te obowiązki i dodatkowo poprawiać bezpieczeństwo pracy;
- M. mając na uwadze, że inspekcje pracy odgrywają kluczową rolę w zapewnianiu skutecznego wdrażania polityk dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy na szczeblach krajowym, regionalnym i lokalnym oraz że są one niezbędne, aby zapobiegać wyzyskowi pracowników i niebezpiecznym warunkom pracy;
- N. mając na uwadze, że głębokie zmiany w świecie pracy – w tym rosnąca liczba niestandardowych form zatrudnienia, praca o niepewnym charakterze, rosnący odsetek młodych pracowników zatrudnionych na niepewnych stanowiskach i wykonujących pracę wysokiego ryzyka, starzenie się siły roboczej, cyfryzacja, wprowadzanie nowych technologii i globalizacja – doprowadziły do zwiększenia zagrożeń psychospołecznych, stresu związanego z pracą i nowych wyzwań w zakresie zdrowia w miejscu pracy, co wymaga szerszych i bardziej zintegrowanych strategii profilaktycznych;

---

⁵ Zalecenie Komisji (UE) 2022/2337 z dnia 28 listopada 2022 r. dotyczące europejskiego wykazu chorób zawodowych Dz.U. L 309 z 30.11.2022, s. 12, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2022/2337/oj>.

- O. mając na uwadze, że zagrożenia psychospołeczne w pracy – takie jak przewlekły stres, wypalenie zawodowe i nękanie – są istotnym i rosnącym czynnikiem powodującym zły stan zdrowia oraz zgony związane z pracą, a jednocześnie często są bagatelizowane i rzadko zgłaszane oraz nie zajmuje się nimi wystarczająco;
- P. mając na uwadze, że środowisko pracy wspierające pod względem psychologicznym ma zasadnicze znaczenie dla zdrowia psychicznego i dobrostanu fizycznego pracowników; mając na uwadze, że zagrożenia psychospołeczne mogą wynikać z nieodpowiedniego planowania pracy oraz z niewłaściwych praktyk organizacyjnych lub zarządczych i mogą prowadzić do stresu, lęku, wypalenia zawodowego i depresji; mając na uwadze, że długotrwałe narażenie na niekorzystne psychospołeczne warunki pracy wiąże się z poważnymi konsekwencjami dla zdrowia psychicznego, w tym z chorobami przewlekłymi oraz zwiększonym ryzykiem samobójstwa;
- Q. mając na uwadze, że rosnące wykorzystanie sztucznej inteligencji i systemów zarządzania algorytmicznego w miejscu pracy może zwiększać tempo pracy, prowadzić do większego obciążenia pracą, potęgować zagrożenia psychospołeczne, osłabiać autonomię pracowników oraz tworzyć nowe zagrożenia dla bezpieczeństwa i higieny pracy;
- R. mając na uwadze, że zmiana klimatu, w tym rosnące temperatury, częstsze i coraz bardziej intensywne fale upałów oraz inne ekstremalne zdarzenia pogodowe, stanowią rosnące i wieloaspektowe zagrożenie dla zdrowia, bezpieczeństwa i warunków pracy pracowników w całej UE; mając na uwadze, że długotrwałe narażenie na upały może mieć poważne skutki zdrowotne, takie jak wyczerpanie cieplne, udar cieplny oraz inne choroby związane z ciepłem, jak również że zwiększa ono prawdopodobieństwo zmęczenia, obniżonej koncentracji i ograniczenia zdolności podejmowania decyzji, a w rezultacie – wypadków przy pracy, co wymaga ukierunkowanych środków zapobiegania i ochrony;
- S. mając na uwadze, że skuteczne strategie profilaktyczne, środki podnoszenia świadomości, inicjatywy na rzecz dobrostanu oraz propagowanie silnej kultury bezpieczeństwa i higieny pracy są niezbędne, aby zapobiegać poważnym wypadkom i chorobom zawodowym oraz ograniczyć liczbę zgonów związanych z pracą; mając na uwadze, że takie podejścia zapobiegawcze nie tylko chronią zdrowie i bezpieczeństwo pracowników, lecz także przynoszą korzyści gospodarcze przedsiębiorstwom i całemu społeczeństwu;
- T. mając na uwadze, że należy zintensyfikować wysiłki na rzecz osiągnięcia celów określonych w Agendzie na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030, w szczególności jej celu 8.8: „Chronić prawa pracownicze oraz promować bezpieczne środowisko pracy dla wszystkich pracowników, w tym pracowników-migrantów, w

szczegółności dla kobiet migrantek i osób mających niepewne zatrudnienie”;

- U. mając na uwadze, że w swojej rezolucji z 10 marca 2022 r. z zadowoleniem przyjął wprowadzenie opartego na „Wizji zero” podejścia do wypadków przy pracy i chorób zawodowych oraz zaapelował, by opracowano ambitny plan działania na rzecz zmniejszenia liczby wypadków związanych z pracą oraz wyeliminowania zgonów w miejscu pracy i chorób zawodowych, a także by wzmocniono środki zapobiegawcze i lepiej egzekwowano obowiązujące przepisy dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy; mając na uwadze, że cel zerowej liczby zgonów w miejscu pracy należy uznawać nie tylko za cel polityczny, lecz także za etyczny i społeczny obowiązek wobec wszystkich pracowników;
- V. mając na uwadze, że należy w pełni gwarantować wszystkim pracownikom prawo do bezpiecznego i zdrowego środowiska pracy za pomocą skutecznych środków zapobiegania wypadkom przy pracy i chorobom zawodowym oraz regularnych kontroli i rzeczywiście odstrasżających sankcji, którym powinny towarzyszyć odpowiednie zasoby dla właściwych organów; mając na uwadze, że nieprzestrzeganie przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy jest podstawowym elementem wyzysku pracowników i utrudnia osiągnięcie celu, jakim jest zerowa liczba zgonów, w związku z czym konieczne jest rygorystyczne i skuteczne egzekwowanie obowiązujących przepisów, w tym przez wzmocnienie inspektoratów pracy oraz ich narzędzi kontroli i sankcji;
- W. mając na uwadze, że skuteczne wdrożenie podejścia opartego na „Wizji zero” wymaga wymiernych działań i celów, kompleksowego podejścia obejmującego wszystkie wypadki i choroby związane z pracą, rozwoju i promowania kultury profilaktyki oraz odpowiednich zasobów;
- X. mając na uwadze, że związki zawodowe i przedstawiciele pracowników odgrywają ważną rolę w ochronie bezpieczeństwa i higieny pracy, w tym w monitorowaniu zgodności z przepisami i wspieraniu ich skutecznego wdrażania; mając jednak na uwadze, że nadal istnieją luki w zakresie stosowania dyrektywy 89/391/EWG, w szczególności w odniesieniu do niektórych kategorii pracowników, w tym pracowników domowych, którzy są częściowo lub całkowicie wyłączeni z ochrony, co podważa zasadę równej ochrony – w szczególności kobiet, obywateli państw trzecich i innych grup znajdujących się w trudnej sytuacji – w związku z czym konieczne jest zapewnienie odpowiedniego i jednolitego poziomu ochrony;
- Y. mając na uwadze, że niebawem przestaną obowiązywać strategiczne ramy UE dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy na lata 2021–2027; mając na uwadze, że odnowione zobowiązanie polityczne oraz zaktualizowane, bardziej ambitne ramy będą konieczne, aby

przyspieszyć postępy w realizacji celu zerowej liczby zgonów;

- Z. mając na uwadze, że upamiętnienie ofiar wypadków przy pracy stanowi akt pamięci zbiorowej i odpowiedzialności moralnej, który pomaga utrzymać uwagę społeczeństwa na wartości życia ludzkiego, wzmacniać kulturę zapobiegania oraz odnawiać zaangażowanie instytucji europejskich i krajowych w realizację celu zerowej liczby zgonów w miejscu pracy;
- AA. mając na uwadze, że pamięć zbiorowa musi przekładać się na odpowiedzialność, w tym przez przekazywanie wiarygodnych danych; mając na uwadze, że często nadal szczególnie trudno jest rejestrować wszystkie wypadki związane z pracą, w tym wypadki śmiertelne; mając na uwadze, że należy zagwarantować wszystkim pracownikom odpowiedni poziom ochrony socjalnej;
- AB. mając na uwadze, że tragedia w kopalni Bois du Cazier w Marcinelle z 8 sierpnia 1956 r., w której zginęło 262 górników, z których wielu było obywatelami państw należących obecnie do Unii Europejskiej, jest trwałym symbolem walki o godną pracę, solidarność i sprawiedliwość społeczną w Europie;
- AC. mając na uwadze, że ponieważ w tragedii w Marcinelle zginęli przedstawiciele wielu różnych europejskich narodowości, była to pierwsza zbiorowa tragedia w Europie jako kontynencie, który od tego czasu zaczął działać w duchu braterstwa w kluczowych kwestiach, takich jak praca, bezpieczeństwo, sprawiedliwość i godność;
- AD. mając na uwadze, że tragedia z Marcinelle przypomina o podstawowych wartościach, jakimi są swobodny przepływ pracowników oraz ich prawa i bezpieczeństwo, stanowiące priorytety skutecznej i konkurencyjnej Europy socjalnej;
- AE. mając na uwadze, że inne historyczne tragedie związane z pracą – w tym pożar w kopalni Marie z 31 maja 1892 r., katastrofa w kopalni Courrières z 10 marca 1906 r., katastrofa w kopalni Luisenthal z 7 lutego 1962 r., katastrofa w kopalni Aliveri z 1968 r., eksplozja w fabryce amunicji w Lapui w Finlandii z 1976 r. oraz śmiertelna eksplozja i pożar w fabryce „Violanta” w Grecji ze stycznia 2026 r. – są głęboko zakorzenione w pamięci zbiorowej kilku państw członkowskich i stale przypominają, jak ważna jest skuteczna polityka zapobiegania wypadkom i ochrony pracowników;
- 1. apeluje o ustanowienie Europejskiego Dnia Pamięci o Osobach Poszkodowanych przy Pracy oraz Ochrony i Godności Pracowników, który byłby obchodzony co roku 8 sierpnia, aby upamiętnić ofiary tragedii w kopalni Bois du Cazier w Marcinelle, która ze względu na swój europejski charakter – wśród ofiar znajdowali się pracownicy z kilku państw należących obecnie do UE – jest wspólnym symbolem walki o godną pracę i potrzeby wspólnych działań na rzecz

bezpieczeństwa i higieny pracy;

2. zwraca uwagę, że to europejskie święto powinno służyć upamiętnieniu ofiar wypadków przy pracy i chorób zawodowych oraz podnoszeniu świadomości ogółu społeczeństwa, przedsiębiorstw i instytucji na temat znaczenia zapobiegania wypadkom, bezpieczeństwa i godnych warunków pracy; przypomina jednak, że podnoszenie świadomości należy powiązać z aktualnymi zagrożeniami dla zdrowia i bezpieczeństwa, co pozwoli faktycznie przyczynić się do zapobiegania zgonom, wypadkom i chorobom w miejscu pracy; podkreśla, że to europejskie święto może przyczynić się do zwiększenia zaangażowania UE i państw członkowskich na rzecz wdrożenia podejścia opartego na „Wizji zero”, w szczególności przez wspieranie zapobiegania wypadkom, promowanie bezpiecznej i godnej pracy, szkolenia, podnoszenie świadomości na temat pojawiających się zagrożeń, dialog społeczny i skuteczne egzekwowanie obowiązujących przepisów, jak również przez rozwijanie działań UE z myślą o zagrożeniach psychospołecznych, zaburzeniach układu mięśniowo-szkieletowego oraz zawodowych zagrożeniach dla zdrowia związanych z ekstremalnymi zdarzeniami pogodowymi we wszystkich sektorach i przedsiębiorstwach każdej wielkości; postrzega to europejskie święto również jako coroczną okazję do oceny postępów w realizacji „Wizji zero”, zidentyfikowania luk w zakresie zapobiegania zagrożeniom i egzekwowania przepisów oraz zwiększenia odpowiedzialności politycznej na szczeblu krajowym i unijnym oraz podkreślenia potrzeby skutecznych kontroli;
3. podkreśla, że to europejskie święto jako uzupełnienie obchodzonego 28 kwietnia Światowego Dnia Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia w Pracy pod patronatem Międzynarodowej Organizacji Pracy powinno służyć wspieraniu konkretnych inicjatyw w szkołach, miejscach pracy i instytucjach, w tym kampanii podnoszących świadomość, programów szkoleniowych oraz wymian najlepszych praktyk w zakresie zapobiegania zagrożeniom, co pozwoli wzmocnić kulturę bezpieczeństwa we wszystkich sektorach i wśród wszystkich pokoleń;
4. podkreśla, że to europejskie święto powinno przyczynić się do zwiększenia zaangażowania UE i państw członkowskich w realizację celu, jakim jest systematyczne i trwałe wyeliminowanie wypadków przy pracy, chorób zawodowych i zgonów związanych z pracą, zgodnie z podejściem opartym na „Wizji zero”, w szczególności przez wspieranie zapobiegania wypadkom, promowanie bezpiecznej i godnej pracy, szkolenia, podnoszenie świadomości na temat pojawiających się zagrożeń, dialog społeczny i skuteczne egzekwowanie obowiązujących przepisów;
5. podkreśla, jak ważne jest wzmocnienie praw pracowników do informacji, konsultacji i uczestnictwa poprzez wybór przedstawicieli ds. zdrowia i bezpieczeństwa oraz przyjmowanie układów

zbiorowych;

6. podkreśla, że osiągnięcie celu, którym jest zerowa liczba zgonów związanych z pracą, wymaga ścisłej współpracy między państwami członkowskimi, pracodawcami, partnerami społecznymi, inspektoratami pracy, instytucjami badawczymi oraz agencjami UE; apeluje o bardziej efektywną wymianę najlepszych praktyk, danych i metodyk w zakresie zapobiegania przy wsparciu Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy (EU-OSHA);
7. wzywa Komisję, aby oceniła zagrożenia związane ze sztuczną inteligencją oraz systemami zarządzania algorytmicznego w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, takie jak intensyfikacja pracy, obciążenie psychospołeczne, nadmierny nadzór i zacieranie się granic między czasem wolnym a czasem pracy, oraz by przeciwdziałała tym zagrożeniom; wzywa Komisję oraz państwa członkowskie, aby uznały pojawiające się zagrożenia w postaci zgonów i poważnych wypadków związanych z nowymi formami zatrudnienia, w tym pracą za pośrednictwem platform internetowych i pracą zarządzaną algorytmicznie, oraz by przeciwdziałały tym zagrożeniom; podkreśla, że pracownicy zatrudnieni za pośrednictwem cyfrowych platform pracy oraz pracownicy, których zadania, tempo pracy i wyniki podlegają zarządzaniu lub ocenie przez narzędzia oparte na sztucznej inteligencji, mogą być narażeni na zwiększone zagrożenia w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy z powodu wzmożonego rytmu pracy, niewłaściwego nadzoru, niewystarczającej przejrzystości algorytmicznego podejmowania decyzji, w tym braku identyfikowalnych i obsługiwanych przez człowieka punktów kontaktowych, oraz niewystarczających lub nieodpowiednich informacji lub szkoleń; podkreśla, że wprowadzenie takich technologii podlega odpowiedniej ocenie ryzyka, informowaniu pracowników i przeprowadzaniu z nimi konsultacji w przejrzysty sposób oraz znaczącemu nadzorowi sprawowanemu przez człowieka, zgodnie z przepisami dotyczącymi bezpieczeństwa i higieny pracy;
8. wzywa Komisję do kompleksowej oceny i przewidywania zagrożeń dla bezpieczeństwa i higieny pracy wynikających z czynników związanych ze zmianą klimatu, w tym stresu termicznego, ekstremalnych zdarzeń pogodowych, zanieczyszczenia powietrza, zwiększonego narażenia na niebezpieczne substancje podczas przedsięwzięć w zakresie renowacji i modernizacji infrastruktury oraz pojawienia się nowych zagrożeń biologicznych; apeluje o zintensyfikowanie działań zapobiegawczych opartych na tej ocenie, mających na celu zwiększenie odporności i gotowości krajowych systemów bezpieczeństwa i higieny pracy, w tym poprzez mechanizmy wczesnego ostrzegania oraz wytyczne sektorowe dla sektorów wysokiego ryzyka, takich jak budownictwo, rolnictwo i transport, a także dla innych sektorów, w tym służb ratowniczych; podkreśla, że należy wyposażyć inspektoraty pracy i pracodawców w

praktyczne wytyczne na szczeblu unijnym dotyczące zarządzania wysokimi temperaturami w pracy oraz innymi czynnikami ryzyka zawodowego związanymi z klimatem;

9. podkreśla, że skutki ekstremalnych upałów i zmiany klimatu należy uznać za istotne czynniki ryzyka zawodowego, oraz wzywa Komisję i państwa członkowskie do wzmocnienia środków zapobiegawczych, ochronnych i adaptacyjnych w miejscu pracy, aby ograniczyć liczbę wypadków przy pracy, chorób zawodowych i zgonów związanych z pracą;
10. wzywa Komisję, Radę, społeczeństwo obywatelskie i partnerów społecznych do opowiedzenia się za ustanowieniem i obchodami tego europejskiego święta jako obywatelskiego zobowiązania jednoczącego instytucje, przedsiębiorstwa i obywateli, w tym poprzez inicjatywy na rzecz propagowania informacji, działania edukacyjne i praktyczne narzędzia profilaktyczne dostosowane do potrzeb MŚP i pracowników o słabszej pozycji na rynku, a także poprzez wymianę najlepszych praktyk w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy; podkreśla, że takie inicjatywy powinny w szczególności odnosić się do zagrożeń psychospołecznych, zagrożeń związanych z ciepłem i ekstremalnymi temperaturami w pracy, zagrożeń związanych z łańcuchami podwykonawstwa oraz niestandardowymi formami pracy oraz wyzwań, z jakimi mierzą się pracownicy delegowani, sezonowi i inni pracownicy transgraniczni, a także gwarantować przestrzeganie zasady równego traktowania i skuteczne stosowanie przepisów kraju przyjmującego dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony socjalnej; przypomina, że zbyt długi czas pracy często prowadzi do zmęczenia i zwiększa ryzyko śmiertelnych wypadków przy pracy;
11. zachęca państwa członkowskie, aby zwiększały świadomość wśród pracodawców i pracowników co do ich odpowiedzialności za zapewnienie bezpieczeństwa sobie i innym, promowały szkolenia z zakresu pierwszej pomocy dla wszystkich pracowników, w szczególności w sektorach o podwyższonym ryzyku zawodowym, oraz aby dbały o regularne aktualizowanie takich szkoleń, ich szeroką dostępność i uwzględnienie w polityce bezpieczeństwa w pracy; podkreśla, że pracodawcy ponoszą główną odpowiedzialność za zapewnienie pracownikom zdrowia i bezpieczeństwa, w tym poprzez ocenę ryzyka, środki zapobiegawcze, udostępnienie środków ochrony indywidualnej, służbę medycyny pracy, skuteczne wdrażanie przepisów dotyczących bezpieczeństwa w miejscu pracy oraz odpowiednie informowanie i szkolenie pracowników, a także wydawanie im poleceń służbowych; podkreśla, że pracodawcy są odpowiedzialni za zapewnienie rzeczywistego zaangażowania pracowników i ich przedstawicieli w opracowywanie procedur dotyczących bezpieczeństwa i higieny w miejscu pracy, ocenę ryzyka i zagrożeń, a także planowanie środków, ich monitorowanie i działania zapobiegawcze;

12. przypomina, że przemoc stanowi coraz większe wyzwanie w wielu miejscach pracy, w szczególności w sektorze usług, w opiece zdrowotnej i w służbie ratownictwa medycznego; domaga się wprowadzenia środków na rzecz egzekwowania zasady zerowej tolerancji wobec mobbingu, nękania i innych form przemocy w miejscu pracy poprzez doskonalenie i propagowanie organizacyjnych oraz legislacyjnych struktur wsparcia, a także sprawniejsze systemy zgłaszania incydentów;
13. wzywa Komisję i EU-OSHA, aby przy okazji tego europejskiego święta rozpowszechniały aktualne dane, analizy porównawcze i oparte na dowodach wytyczne dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń psychospołecznych, niestandardowych form pracy, mikroprzedsiębiorstw i małych przedsiębiorstw oraz szczególnie narażonych grup pracowników; wzywa ponadto Komisję i EU-OSHA do opublikowania ogólnounijnego przeglądu i dokumentacji krajowej dotyczącej chorób zawodowych i zgonów związanych z pracą, w tym wskaźników dotyczących zapobiegania i kontroli (w tym inspekcji pracy), aby lepiej ukierunkować politykę publiczną i poprawić rozliczalność; podkreśla również, jak ważne jest systematyczne monitorowanie i analizowanie tendencji w zakresie warunków pracy, zagrożeń psychospołecznych, zdolności inspekcji pracy oraz przestrzegania norm bezpieczeństwa i higieny pracy we wszystkich państwach członkowskich, aby poprawić zapobieganie zagrożeniom, przejrzystość i pozytywną konwergencję warunków pracy w całej UE;
14. wzywa Komisję, aby we współpracy z Eurostatem i państwami członkowskimi poprawiała gromadzenie, harmonizację i przejrzystość danych dotyczących wypadków przy pracy i chorób zawodowych, w tym zagrożeń psychospołecznych oraz długo rozwijających się chorób, a także rozwiązała problem, jakim jest zgłaszanie tylko części przypadków;
15. wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby zagwarantowały, że odpowiedzialność za przestrzeganie przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy będzie wyraźnie osadzona na poziomie zarządzania i szeroko uwzględniana w strukturze organizacyjnej, w tym poprzez skuteczne plany zapobiegawcze i partycypację pracowników; podkreśla, że już samo dokonywanie ocen ryzyka przyczynia się do zmniejszenia liczby wypadków;
16. podkreśla, jak ważne są regulacyjne inspekcje w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, aby zapewnić bezpieczne i zdrowe miejsca pracy, a jednocześnie dostrzega, że zasięg inspekcji może być ograniczony; wzywa państwa członkowskie do wzmocnienia inspektoratów pracy stałym personelem, odpowiednimi zasobami i niezależnością instytucjonalną, aby zapewnić skuteczne wdrażanie przepisów w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz reagować na zmieniający się świat pracy;

17. wzywa Komisję i państwa członkowskie do poprawy egzekwowania przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy, w tym poprzez zapewnienie odpowiednich zasobów dla inspektoratów pracy, poprawę współpracy transgranicznej oraz dbanie o rzeczywiste przestrzeganie przepisów, zwłaszcza tam, gdzie rażące zaniedbania skutkowały poważnymi obrażeniami lub śmiercią; uważa, że aby przepisy dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy były wiarygodne i skuteczne, muszą być wystarczająco odstraszające i proporcjonalne;
18. z zadowoleniem przyjmuje sprawozdanie Komisji z oceny Europejskiego Urzędu ds. Pracy, w którym uznano jego rolę w skutecznym egzekwowaniu unijnego prawa pracy oraz przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy, w szczególności w kontekstach transgranicznych i sektorach wysokiego ryzyka, oraz ponawia apel do Komisji o wzmocnienie mandatu Europejskiego Urzędu ds. Pracy w celu poprawy egzekwowania unijnego prawa pracy oraz przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy; podkreśla, jak ważna jest konkretna wartość dodana, jeśli chodzi o wspieranie krajowych organów egzekwowania prawa, w tym poprzez częstsze uzgodnione i wspólne inspekcje pracy oraz możliwości skuteczniejszego przyczyniania się do identyfikowania naruszeń i przeciwdziałania im; podkreśla potrzebę większego dostosowania i uproszczenia przepisów dotyczących mobilności pracowników i powiązanych procedur kontroli, w tym poprzez bardziej jednolite przepisy i skuteczniejszą wymianę informacji, zgodnie z wytycznymi Europejskiego Urzędu ds. Pracy;
19. wzywa Komisję, aby na podstawie priorytetów wskazanych w obecnych strategicznych ramach UE dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy na lata 2021–2027 oraz zebranych doświadczeń zdefiniowała nowe ramy strategiczne w ramach planu działania na rzecz wysokiej jakości miejsc pracy na lata 2028–2034; podkreśla, że nowe ramy strategiczne powinny być jasne, wymierne i określone w czasie, powinny określać jasne i nowe wymagania oraz powinny mieć na celu zmniejszenie liczby wypadków przy pracy i ofiar śmiertelnych, realizację celu, jakim jest zero ofiar śmiertelnych w miejscu pracy, poprawę ochrony pracowników, zwłaszcza w sektorach wysokiego ryzyka i dla grup szczególnie podatnych na zagrożenia, identyfikowanie pojawiających się zagrożeń zawodowych, w tym zagrożeń wynikających z nowych form pracy i cyfryzacji oraz zagrożeń psychospołecznych, a także dostosowanie warunków pracy do ekstremalnych temperatur;
20. z zadowoleniem przyjmuje dyrektywy mające na celu ograniczenie zagrożenia, jakim jest narażenie na substancje rakotwórcze oraz inne potencjalnie śmiertelne choroby zawodowe; zauważa, że zapobieganie śmiertelnym chorobom zawodowym wymaga rozwijania związanej z narażeniem wiedzy fachowej zarówno w miejscach pracy, jak i w służbach medycyny pracy; przypomina, jak ważne jest

zapewnienie odpowiednich zasobów w miejscach pracy z myślą o identyfikowaniu zagrożeń związanych z narażeniem i zapobieganiu im, a to we współpracy ze służbami medycyny pracy, które mogą udzielać wskazówek co do odpowiednich środków w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy; uważa, że pracownicy narażeni na działanie substancji powodujących poważne choroby zawodowe powinni mieć dostęp do służb medycyny pracy oraz okresowych kontroli stanu zdrowia, aby monitorować możliwe narażenie; podkreśla, że każda kompleksowa strategia mająca na celu ograniczenie liczby zgonów związanych z pracą musi w sposób wyraźny uwzględniać nowotwory pochodzenia zawodowego – w tym długo rozwijające się choroby spowodowane długotrwałym narażeniem na działanie czynników rakotwórczych w miejscu pracy – jako cichą, lecz ważną przyczynę zgonów związanych z pracą; podkreśla, że na szczeblu unijnym należy sprawniej gromadzić dane dotyczące nowotworów pochodzenia zawodowego, aby w pełni odzwierciedlić rzeczywistą skalę zgonów związanych z pracą;

21. wyraża zaniepokojenie, że pracownicy delegowani, pracownicy-migranci oraz pracownicy w łańcuchach podwykonawstwa są w nieproporcjonalnym stopniu narażeni na zagrożenia w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, w tym na ryzyko wypadków śmiertelnych, z uwagi na rozproszone łańcuchy odpowiedzialności, niewystarczającą koordynację i rozmytą odpowiedzialność, szczególnie w sektorach wysokiego ryzyka, takich jak budownictwo; wzywa Komisję, aby oceniła, czy obecny dorobek prawny w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy w wystarczającym stopniu gwarantuje skuteczne wdrożenie minimalnych wymagań w tej dziedzinie w całych łańcuchach podwykonawstwa, oraz by przedstawiła działania legislacyjne w przypadku stwierdzenia luk;
22. zachęca państwa członkowskie, aby propagowały kulturę bezpieczeństwa w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, szczególnie wśród młodych pracowników, poprzez łączenie edukacji z praktycznym doświadczeniem; uważa, że instytucje edukacyjne powinny zapewniać ogólne informacje i szkolenia w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, natomiast pracodawcy powinni organizować szkolenia dostosowane do konkretnych miejsc pracy, zwłaszcza w trakcie praktyk zawodowych i staży;
23. zachęca państwa członkowskie do ustanowienia ram wsparcia ułatwiających zatrudnianie strażaków ochotniczej straży pożarnej, do uznawania wartości nabytych umiejętności, zwłaszcza w zakresie pierwszej pomocy, zapobiegania ryzyku, gaszenia pożarów, korzystania ze sprzętu przeciwpożarowego i organizowania ewakuacji, a także do poprawy bezpieczeństwa w miejscu pracy, zapobiegania wypadkom przy pracy i zmniejszenia dotkliwości takich wypadków w oczekiwaniu na przybycie służb ratunkowych;
24. podkreśla, że zdolności administracyjne, zasoby finansowe oraz

specjalistyczna wiedza fachowa, jakimi dysponują mikroprzedsiębiorstwa oraz małe i średnie przedsiębiorstwa, są często ograniczone; apeluje, aby wprowadzono kompleksowe i ukierunkowane środki wsparcia mające na celu pomoc dla tych przedsiębiorstw w skutecznym identyfikowaniu zagrożeń zawodowych, chorób zawodowych oraz zgonów związanych z pracą, w zarządzaniu nimi oraz w zapobieganiu im, w tym poprzez uproszczone i przyjazne dla użytkownika narzędzia oceny ryzyka, wytyczne sektorowe, praktyczne programy zapobiegawcze oraz dostępne szkolenia, a także aby udzielano im wsparcia w przestrzeganiu obowiązków w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy;

25. wzywa Komisję, aby we współpracy z państwami członkowskimi i partnerami społecznymi wzmocniła wytyczne UE dotyczące wsparcia dla osób poszkodowanych w wypadkach w miejscu pracy lub osób z chorobami zawodowymi i dla ich rodzin; ponadto wzywa Komisję do oceny możliwości opracowania zaleceń mających na celu promowanie odpowiednich mechanizmów wsparcia i odszkodowań dla ofiar i ich rodzin, aby zachęcać do pozytywnej konwergencji, jeśli chodzi o ochronę w całej UE;
26. wzywa państwa członkowskie do zadbania o to, aby wszyscy pracownicy, w tym osoby pracujące za pośrednictwem platform internetowych, obywatele państw trzecich i pracownicy domowi zatrudnieni w prywatnych gospodarstwach domowych, faktycznie korzystali z ochrony w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy zgodnie z krajowymi systemami i praktykami; zachęca państwa członkowskie i partnerów społecznych, aby propagowały stosowanie innowacyjnych rozwiązań i najlepszych praktyk w zapobieganiu wypadkom przy pracy i chorobom zawodowym, w tym poprzez inicjatywy takie jak konkurs dobrych praktyk „Zdrowe i bezpieczne miejsce pracy” EU-OSHA, pozwalające zaprezentować skuteczne strategie i technologie, które można wprowadzić w różnych sektorach, by poprawić bezpieczeństwo i higienę w miejscu pracy;
27. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.